

Een dosis Poolse moed zou angstige Nederlanders goed kunnen doen

Begin juli fietste ik tussen de wijngaarden van de Provence. Het was 35 graden. Ineens doorbrak mijn mobieltje de serene rust. Gazeta Wyborcza, het invloedrijke dagblad van Polen, aan de lijn. 'Nederland wil geen Poolse werklozen en Roemeense bedelaars onderhouden. Hebt u commentaar op deze uitspraak van de Nederlandse Europarlementariër Madlener?' Voor mij aanleiding om in de remmen te knijpen.

'Madlener?' flitste door mijn hoofd. Dankzij mijn smartphone wist ik wat zich een dag eerder in Straatsburg had afgespeeld bij de presentatie van het Poolse voorzitterschap van de EU. De Poolse premier Donald Tusk had daar een optimistisch verhaal afgestoken. Hij waarschuwde voor het egoïstisch najagen van nationale belangen en pleitte voor meer Europa. Tusk nam het ook op voor vrij verkeer van EU-werknemers en voor het Schengenverdrag. Maar zijn pleidooi viel bij de PVV-Europarlementariër Barry Madlener verkeerd. Madlener hield Tusk voor dat deze niet begrijpt wat er in Europa gaande is, noch in Nederland.

'Nederland wil geen Poolse werklozen onderhouden. Wat we niet willen, zijn Roemeense bedelaars en oplichters die onze straten onveilig maken. We willen geen Noord-Afrikaanse gelukzoekers die Europa islamiseren, niet voor Griekse pensioenen betalen, geen eurobelasting hebben en geen Turks lidmaatschap van de EU', zei Madlener.

Hij schoffeerde de Poolse premier en werd vervolgens uitgemakt voor racist door Martin Schulz, voorzitter van de socialistische fractie in het Europarlement. Ik was verbaasd over de felheid van het debat. Maar dit behoort kennelijk tot de politieke mores in Straatsburg. Voor mij was het evident dat Madlener met deze uitval de plannen van de Nederlandse regering om werkloze Polen het land uit te zetten op het Europese forum agendeerde.

Gazeta Wyborcza schreef over een 'anti-Poolse tirade' van de PVV'er. Wyborcza is het enige Poolse medium dat met regelmaat over Nederland schrijft en de discussie over Poolse arbeidsmigranten in Nederland serieus volgt. Arbeidsmigratie binnen de EU is geen kwestie in Polen, niemand ligt er echt wakker van. Voor de regering is het een EU-verworvenheid die tevens als veiligheidsklep fungeert.

Aan Wyborcza moest ik de bij-

In de aspergeteelt in Nederland heeft 95% van de werknemers een Pools paspoort.

Foto: HH

zondere positie van de PVV in de gedoogconstructie uitleggen. 'De PVV houdt de regering aan de lijn en haar anti-immigratie beleid wordt ook door de regering uitgevoerd', vertelde ik. 'Europa is niet populair bij de kiezers dus ook niet in Den Haag.' De plannen om dakloze en werkloze Polen het land uit te zetten komen puur voort uit angst voor sociaal zekerheidsstoerisme van Polen, vertelde ik.

Feit blijft dat de EU-lidstaat Nederland een fundamenteel Europees recht — de vrijheid van vestiging van de EU-burgers (richtlijn 38/2004) — ter discussie stelt. In april maakte Wyborcza een vergelijking met het uitzetten van Roma's door Frankrijk. Een paar dagen voordat Polen op 1 juli jl. het EU-voorzitterschap overnam, hekelde de Poolse vice-premier Pawlak de toenemende eurosceptis in Nederland. 'Deze

Dat dit land in een diepe crisis zou zitten, is voor Polen moeilijk te doorgronden. Zo'n welvarend land

ontwikkeling is gevaarlijk. Het Europese systeem van vrij personenverkeer kan zo uit elkaar vallen.'

Voor Polen is de EU een huwelijk, niet uit verstand maar uit begeerte. Nu Europa in een diepe crisis verkeert, werpt Polen zich op als de redder van Europese integratie. Wie had dat kunnen denken! In 2003 was men nog bang voor de toetreding van Polen. Het land zou de interne markt ontwrichten.

Een journaliste van The Sunday Telegraph ging dezelfde dag op mijn advies naar Den Haag en schreef over de boze reacties in de EU op de plannen van de Nederlandse regering. De Britse krant verbaasde zich erover dat Nederland, een land met een lage werkloosheid en relatief niet zo veel Poolse migranten, zulke harde maatregelen wil toepassen.

Een paar dagen later ontving ik een mailtje van de BBC voor een afspraak in september. De Britse media zijn nieuwsgierig geworden. Sinds 2004 zijn zo'n 800.000 Polen naar Groot-Brittannië vertrokken, niet alleen absoluut maar ook relatief meer dan naar Nederland, waar nu zo'n 150 duizend Polen wonen. Maar ondanks de recessie en de Britse eurosceptis worden Polen daar

niet zo ruw aangepakt. Het Verenigd Koninkrijk kent geen anti-Pools klimaat en blijft open. Wellicht helpt het dat het land een ander soort Polen, beter opgeleiden, aantrekt.

In Nederland, althans in de Randstad, bespeur ik inmiddels in de dagelijkse omgang met Nederlanders een anti-Poolse houding. Nieuwe Poolse migranten begrijpen het Nederlandse onbehagen niet. Ze vragen zich af waarom in Nederland hun bijdrage aan de economie niet wordt gewaardeerd. Ik woon hier al dertig jaar en kan het niet uitleggen. Waar is de Nederlandse nuchterheid gebleven? Dat dit land in een diepe crisis zou zitten, is voor Polen moeilijk te doorgronden. Zo'n welvarend land, jullie hebben alles, waar komen die angsten vandaan? Een dosis Poolse moed zou Nederland goed doen.

Malgorzata Bos-Karczewska is hoofdredacteur van Polonia.nl, website van de Poolse gemeenschap in Nederland en voorzitter van Step, Stichting van Poolse Experts. In de jaren negentig was ze buitenlandse correspondent van 'Rzeczpospolita'.

